

HEIMSKRINGLA

Stofnun 1869.

Komin át á hverjum Fimstudegi.

Sigrafendur og eigendur: THE VIKING PRESS, LTD.

Verð bláskins í Canada og Bandaríkjunum \$2.00 um árið (fyrirfram borgar). Sent til Íslands \$2.50 um árið (fyrirfram borgar).

Allar borgarar sendist ráðmennin bláskini. Þótt ekki óskanir styttil til The Viking Press, Ltd.

M. J. SKAPASON, Ríttjörn

S. D. B. STEPHANSON, ráðmennin.

Skriftstofa:

THE SHERBROOKE STREET, WINNIPEG.

P.O. Box 3171. Taliðinn Garry 4110

ÉR SKULUM ALDREI SLIDRA SVERÐIÐ fyrri en Belgia í fullum mæli er búin að fá alt, sem hún hefur í sölur lagt og meira; ekki fyrr í Frakkland er trygt og ohult fyrr á-rásum fjandmannana; ekki fyrr í rétindum hinna smerti þjóða í Evrópu er áreð-anlega borgið, og ekki fyrr í hervald Prússia er brotið og að fullu eyðilagt.—ASQUITH.

Gripamanna-félagið.

A fundi einum sem gripamenn (Cattle Breeders) héldu hér í Winnipeg kom í ljós ótti manna, ef svo fær, að forsetaskifti yrðu í Bandaríkjunum og Republikanar neður aftur völdum og kæmu að forseta af sinum flokki. Þeir héldu, gripamannirnir, að þá myndu Republikanar leggja svo háan toll á innflutninga gripa frá Canada, að ókleift yrði, að selja gripa þangað til slátrum.

Við nákvæmari ihugun virðist ásteðan eða ásteðurnar vera rýrar og smáar-fyrir óttu þessum. Fyrst og fremst er iðnáður sem ekki mikils virði, sem ekki polir politískar skoðanir í öðrum lóndum eða líf sit undi því, hvá holtið politískar flokkar-kunna að gjöra í einhverju öðru landi eða álfu. Þó að úti væri um þann markað, þá er eftir allur heimur fyrir utan Bandaríkin. Óg þó að Republikanar kæmum að í Bandaríkjunum, þá munu menn þurfa að eta eftir sem áður.

En svo er þess að gæta, að Bandaríkin hafa verið land, sem út hefir flutt gripi í stórum stýr, og hafa þau um langa til framleitt gripi kanske meira en nokkurt land annað. En nú eru gripir þarf að þverra, að sví, að svo mikil af landi sem notað hefir verið til griparektar, er að haft til kornsektar, sem gefur meiri að sér en gripinir. Og útlit er fyrir, að Bandaríkin, þó að stóri seð, fari bráilega að hafa nóg með að fæða sig sjálf, hvá grípi snert. En við þá hlítur verðið að hecka á heimsmarkaðinum.

Óg svo er ástæði í Norðurálfunni, sem byltir um öllum reglum og venjum og staðhefingum, sem áður hafa góðar og gildar verið í heiminum. Meðan striðið stendur verður einlegt fyrirtaks markaður á Bretlandi og Frakklandi og Ítalíu eða öllum þeim hluta Evrópu, sem vér náum til. Þen gar striðið er búið og friður kominn á, þá verður Norðurálfan að segja mári grípalaus.

Menninnum þurfa einlegt mat sinn, hvar sem er í heimi. I löndum þeim, sem verið hafa að berjast, hefir konrektaði haldist bezt við. Og al kornið hefir verið tekið til manneldis, en ekki til að fæða eða fita gripi. A þýzkalandi hefir gripunum verið slátröð; — sumpart af því, að þeir þykja beztá hermannafæðan; — sumpart af því, að fóðrið var ekki til handa þeim. Pólland, þeð að sluti þess, sem lýtur Viljhálm, og sá, er lýtur Rússum, er fyrirtaks grípaland, og sömuði Galizia. Og þaðan hafa þjóðverjar haft mestu þá gripi, sem þeir hafa, etið síðan striðið byrjað. En eins og allt vita nú, láta þjóðverjar greipar sópa um lönd þau, sem þeir fara um. Óg í heilum sveitum lands þessara er enginn gripur lifandi, — þýzkar hafa tekið alt, sem nærrí má geta, þegar þeir hafa verið að kaupa hundla til mannejlands hjá Dónum fyrir aðerna peninga, svo að Danir eru orðin stórusverkin að eyðileggja og drepa niður eina þjóðina en anna. Þetta gað lengt striðið, en ekki hjarg- að þeim, og því meira, sem þeir gjöra í Serbiu, og visulega hefið að keisarinni þýzki brosað í kamp og verið hróðugur yfir veidi þeiri. Og bráðin var og er feit, því að Rúmenia er fyrirtaks land að gæðum.

Stríðið var langtfrá búið, þó að svo hefði farið; þjóðverjar voru ekki nært sigrinum fyrir það, en þeir hefðu aukið við illræðisverkin að eyðileggja og drepa niður eina þjóðina en anna. Þetta gað lengt striðið, en ekki hjarg- að þeim, og því meira, sem þeir gjöra í Serbiu, og visulega hefið að keisarinni þýzki brosað í kamp og verið hróðugur yfir veidi þeiri. Og bráðin var og er feit, því að Rúmenia er fyrirtaks land að gæðum.

Óg svo er þetta, sem allir geta séð og skilið, að með hverri vinnu og hverjum degnum, sem striðið, heldur áfram, minka eða fækka gripirnar svo að miklu munar. Meðan Norðurálfan var full af gripum, sá um stund ekki högg á vinnu; en nú, þegar skorturnar er orðin ljós, og heil löndin, sem höfðu gripi til sölum, eru ófædin alveg grípalaus, þá munar svo miklu jafvel að hverjum degi. Það þarf býsna mikil til að fæða 20 miljónir hermannar á hverjum degi, dag eftir dag og viku eftir viku.

Óg enn er eitt, en það er, að kunnugir menn fullyrða, að nái sé ekki ein einasta grípa-hjóðið eftir milli Canada brautarinnar að norð-

an og suður til Texas í Bandaríkjunum. En þetta landfleimi var áður fult af gripum. Óg auk þess eru gripahjáðirnar í Texas og New Mexico alveg að hverfa, að heita ma.

Þegar menn athuga þetta, þá hljóta menn að sjá, að ef að markaður verður í framtíðinni fyrir nokkurn skapðan hlut hér í Canada, þá verður hann fyrir gripi og náttúrlega fyrir kormegundir. Ævrópa þarf gripuna með baði til að eta nái og síðar, og eftir stríðið er búið, þá finst mónum þar lengi vel, að þem megi ekki skera einn aðráða kálf til matar, hváð svo sem verði liður.

Sannariða þurfa bændur í Canada ekki að óttast, að þá skorti markað fyrir voru sina í næstu framtíð, hvað svo sem Bandaríkin segja eða gjöra og hvort sem Republikanar komast að eða ekki.

Rúmenía.

Margur maðurinn hefir verið hraeddur um Rúmeni, að það mundi nái fara fyrir þeim eins og Serbum: að járnþelar þjóðverja myndu troða þá ofan í jördina. Þýzkar myndu bjóta allar varnir þeirra, signa alla herflokka þeirra, brenna borgir og bygðir, drepa niður fólkid og afmá þjóðina af jördunum, alveg eins og þeir fóru með hina smára, ea hugrökum og braustu Serba-þjóði. Óg um tímá leit fremur illa út fyrir Rúmenum. Þjóðverjar sendu beztu foringja sinn, Mackensen gamla, til að lemja á þeim; sama mannnin, sem fó með eldi og eimyrju fyrir Serba-löndin og skildi fátt af kviku eftir óskemt, hvorki gripi eða mena eða konur. Óg svo kom Falkenhayn að norðan með alvönum hóli, því hinu beztu, sem þjóðverjar höfðu til, og útbúnaði öllum langtum betri en Rúmenar höfðu; svo að í fyrstu var það leikur einn fyrir þjóðverjan, að drepa niður fylkingar Rúmena, því að fallbryssur þjóðverjan skutu að svo löngu fær, að Rúmenar gátu ekki svarað. Þýzkar stóðu kyrri og hlögu að Rúmenum, þegar þeir voru að skjóta og fallbryssur þeirar drógu vel hálfu leið til þjóðverja; en ráðirnar féluru af Rúmenum fyrir skotum hinna. Það var ekki von, að þeir gætu stóðið móti Þýzum með þessu lagi; og svo urðu Rúmenar að mæta óvinnum, um þeð að sunnan og norðan. Óg norðan á 300 milna löngu svæði og að sunnan tröllinu Mackensen.

En svo er bess að gæta, að Bandaríkin hafa verið land, sem út hefir flutt gripi í stórum stýr, og hafa þau um langa til framleitt gripi kanske meira en nokkurt land annað. En nú eru gripir þarf að farni að þverra, að sví, að svo mikil af landi sem notað hefir verið til griparektar, er að haft til kornsektar, sem gefur meiri að sér en gripinir. Og útlit er fyrir, að Bandaríkin, þó að stóri seð, fari bráilega að hafa nóg með að fæða sig sjálf, hvá grípi snert. En við þá hlítur verðið að hecka á heimsmarkaðinum.

Óg svo er ástæði í Norðurálfunni, sem byltir um öllum reglum og venjum og staðhefingum, sem áður hafa góðar og gildar verið í heiminum. Meðan striðið stendur verður einlegt fyrirtaks markaður á Bretlandi og Frakklandi og Ítalíu eða öllum þeim hluta Evrópu, sem vér náum til. Þen gar striðið er búið og friður kominn á, þá verður Norðurálfan að segja mári grípalaus.

Menninnum þurfa einlegt mat sinn, hvar sem er í heimi. I löndum þeim, sem verið hafa að berjast, hefir konrektaði haldist bezt við. Og al kornið hefir verið tekið til manneldis, en ekki til að fæða eða fita gripi. A þýzkalandi hefir gripunum verið slátröð; — sumpart af því, að þeir þykja beztá hermannafæðan; — sumpart af því, að fóðrið var ekki til handa þeim. Pólland, þeð að sluti þess, sem lýtur Viljhálm, og sá, er lýtur Rússum, er fyrirtaks grípaland, og sömuði Galizia. Og þaðan hafa þjóðverjar haft mestu þá gripi, sem þeir hafa, etið síðan striðið byrjað. En eins og allt vita nú, láta þjóðverjar greipar sópa um lönd þau, sem þeir fara um. Óg í heilum sveitum lands þessara er enginn gripur lifandi, — þýzkar hafa tekið alt, sem nærrí má geta, þegar þeir hafa verið að kaupa hundla til mannejlands hjá Dónum fyrir aðerna peninga, svo að Danir eru orðin stórusverkin að eyðileggja og drepa niður eina þjóðina en anna. Þetta gað lengt striðið, en ekki hjarg- að þeim, og því meira, sem þeir gjöra í Serbiu, og visulega hefið að keisarinni þýzki brosað í kamp og verið hróðugur yfir veidi þeiri. Og bráðin var og er feit, því að Rúmenia er fyrirtaks land að gæðum.

Stríðið var langtfrá búið, þó að svo hefði farið; þjóðverjar voru ekki nært sigrinum fyrir það, en þeir hefðu aukið við illræðisverkin að eyðileggja og drepa niður eina þjóðina en anna. Þetta gað lengt striðið, en ekki hjarg- að þeim, og því meira, sem þeir gjöra í Serbiu, og visulega hefið að keisarinni þýzki brosað í kamp og verið hróðugur yfir veidi þeiri. Og bráðin var og er feit, því að Rúmenia er fyrirtaks land að gæðum.

Óg svo er þetta, sem allir geta séð og skilið, að með hverri vinnu og hverjum degnum, sem striðið, heldur áfram, minka eða fækka gripirnar svo að miklu munar. Meðan Norðurálfan var full af gripum, sá um stund ekki högg á vinnu; en nú, þegar skorturnar er orðin ljós, og heil löndin, sem höfðu gripi til sölum, eru ófædin alveg grípalaus, þá munar svo miklu jafvel að hverjum degi. Það þarf býsna mikil til að fæða 20 miljónir hermannar á hverjum degi, dag eftir dag og viku eftir viku.

Óg enn er eitt, en það er, að kunnugir menn fullyrða, að nái sé ekki ein einasta grípa-hjóðið eftir milli Canada brautarinnar að norð-

Breyting á vinnuafli bónans

Sigurveig Einarssdóttir

Hún var fredd 15. desember 1830;

dán 18. sepi. 1916. Sigurveig var

fredd að Hjalla í Reykjadal í Suður-

Þingeyjars. Faðir hennar var Einar

bondi Halldórsson, bónði í Kví-

indisdal í sömu svæti. Möðir

Einarssdóttir Guðrún Halldórsdóttir,

bónða á Lundabrekku í Bárðardal,

ingjaldssonar, bónða á Kálfa-

strönd við Mývatn, Jónssonar prests

að Skinnastöðum í Öxarfirði ("grípa-

glens"). Einarssson prests

"galdramelstam", sama stóður, Nikulás

sonar klaustruhaldar, Þorsteins-

sonar systumanns, Finnborgasonar

Lögmans í Así (hins gamla) Jóns-

sonar. Kona Finnborga Málmfríður

Torfadóttir Arasonar, hirsóðjóra og

Akra-Kristínar Þorsteinsdóttir lög-

manns Ólafssonar. Kona Þorsteins

Sigríður Bjarnardóttir. Kona Bjarn

Brynjólfssonar, Málfríður Elriksdóttir;

Loftsdóttir Þórérvöllum, Þórbjörn

sonar Hallissonar á Mörðuvöllum.

Kona Þórbjörn hét Guðny Helgadóttir,

Loftsdóttir í Skál. Asbjörn

hét Guðny Helgadóttir, Guðmundssonar

prests "gríss" á Þingvöllum.

Solveig hét Guðmundar gríss;

Jónsólfur Loftsdóttir í Odda, Þórbjörn

sonar Hallissonar í Mörðuvöllum.

Kona Þórbjörn hét Guðny Helgadóttir,

Guðrún Þórbjörnsdóttir, Guðrún

sonar Þórbjörnsdóttir, Guðrún